

ด่วนที่สุด

ที่ อก 0100/ 127

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

5 มิถุนายน 2550

เรื่อง การตรวจราชการและการติดตามการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ณ จังหวัดระยอง ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์) พร้อมคณะเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้เดินทางไปตรวจราชการและลงพื้นที่ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด และงานส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ณ จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2550 นั้น

ในการนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม ขอส่งผลการดำเนินงานโดยสรุปประเด็นสาระสำคัญ ดังนี้

1. ผลการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของจังหวัดระยอง ซึ่งมีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (คุณพลวัต ชยานุวัชร) รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการจังหวัด และนายอำเภอ มาร่วมประชุม ณ ศาลากลางจังหวัด โดยสรุป ดังนี้

1.1 จังหวัดระยองแบ่งการปกครองเป็น 6 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ประกอบด้วย 54 ตำบล 440 หมู่บ้าน 181 ชุมชน ส่วนด้านการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 14 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 50 แห่ง

1.2 จังหวัดระยองมีกรอบในการดำเนินการตามแผนงาน โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด 5 ด้าน ประกอบด้วย

1.2.1 แผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

1.2.2 แผนงานพัฒนาและสร้างโอกาสให้ชุมชน โดยสนับสนุนกิจกรรมใน 3 ระดับตามศักยภาพชุมชน คือ ขั้นต้นเน้นการผลิตเพื่ออุปโภคบริโภคในครัวเรือน ขั้นกลางเน้นการถนอมอาหารการแปรรูปเพื่อตลาดในชุมชน และขั้นสูงเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น/ชุมชนที่มีศักยภาพและมีู่ทางด้านการตลาด

1.2.3 แผนงานการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของชุมชน โดยเน้นการอนุรักษ์ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

/1.2.4แผนงาน.....

1.2.4 แผนงานการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ โดยเน้นการสงเคราะห์ในระดับครอบครัวตามความเป็นจริงในพื้นที่อย่างทันเหตุการณ์

1.2.5 แผนงานการบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน โดยครอบคลุมทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา การฝึกอบรมอาชีพ และการอำนวยความสะดวกอื่นๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี

1.3 จังหวัดระยองมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรมของชุมชน ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ดังนี้

1.3.1 กระจายครอบคลุมใน 5 แผนงานหลักและสอดคล้องตามลักษณะภูมิสังคม โดยเป็นโครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินการ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ได้รับประโยชน์งบประมาณที่ชัดเจน และไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันงบประมาณ

1.3.2 เป็นโครงการที่มาจากแผนชุมชน และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3.3 สนับสนุนให้เกิดกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อการพึ่งพาตนเองและสามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง

1.3.4 ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน การจัดทำข้อมูลศักยภาพชุมชนโดยชุมชนและการพัฒนาไปสู่กระบวนการแผนชุมชนที่มีคุณภาพ

1.3.5 หลีกเลี่ยงโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานและความซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งไม่เป็นโครงการในลักษณะกองทุนหมุนเวียนหรือการให้เงินสงเคราะห์

1.4 จังหวัดระยองได้กำหนดกรอบแนวคิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ดังนี้

1.4.1 เน้นหมู่บ้านและชุมชนเป็นหน่วยงานดำเนินการ โดยโครงการนั้นต้องพัฒนา มาจากการทำเวทีประชาคมในหมู่บ้านหรือชุมชน โดยมีวิทยากรหรือปราชญ์ชาวบ้านเป็นหัวจักรในการขับเคลื่อน

1.4.2 ใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือ โดยหมู่บ้าน/ชุมชนนำเสนอโครงการที่ได้มาจากแผนชุมชนที่มีคุณภาพ (จังหวัดระยองได้แบ่งคุณภาพแผนชุมชนออกเป็น 3 ระดับ คือ คุณภาพระดับดี (ระดับ A) คุณภาพระดับปานกลาง (ระดับ B) และคุณภาพระดับต้องปรับปรุง (ระดับ C))

1.4.3 มุ่งเน้นการเชื่อมโยงระหว่างแผนชุมชนกับแผนท้องถิ่น โดยพยายามส่งเสริมให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนงาน/โครงการ โดยอาศัยแผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นหลัก

1.5 จังหวัดระยองได้มุ่งสนับสนุนให้หมู่บ้านและชุมชนทุกแห่ง จัดทำแผนชุมชนโดยให้พยายามทำการปรับปรุงคุณภาพแผนชุมชน จากระดับต้องปรับปรุงและระดับปานกลางให้เป็นแผนชุมชนที่มีคุณภาพระดับดีต่อไป โดยปัจจุบันมีแผนชุมชนทั้งสิ้น 419 แผน จากจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนรวม 519 แห่ง ซึ่งแยกเป็นคุณภาพระดับดี (A) จำนวน 69 แผน คุณภาพระดับปานกลาง (B) จำนวน 182 แผน และคุณภาพระดับต้องปรับปรุง (C) จำนวน 168 แผน

1.6 จังหวัดระยองได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุน โครงการภายใต้แผนงาน ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขในจังหวัดระยอง ทั้งสิ้นจำนวน 46,000,000 บาท โดยได้แบ่งงบประมาณออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) จัดสรรให้กับอำเภอ/กิ่งอำเภอจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ระดับจังหวัด จำนวน 39,400,000 บาท และ 2) จัดสรรให้กับโครงการตามแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. 2550-2554 จำนวน 6,600,000 บาท ซึ่งมีการกระจายโครงการครอบคลุมใน 5 แผนงานหลักตามแผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข โดยเฉพาะมุ่งเน้นแผนงานพัฒนาและสร้างโอกาสให้ชุมชนในลำดับสูงสุด คิดตามด้วยแผนงานการบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน และแผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามลำดับ ดังปรากฏในตาราง

แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข	จำนวนโครงการ	งบประมาณอยู่ดีมีสุข	ร้อยละ
1) แผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง	94	9,654,036	21.96
2) แผนงานพัฒนาและสร้างโอกาสให้ชุมชน	142	11,544,080	33.18
3) แผนงานการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของชุมชน	49	4,285,762	11.45
4) แผนงานการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ	37	3,895,000	8.64
5) แผนงานการบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน	106	10,021,122	24.77
รวม	428	39,400,000	100.00

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนโครงการ	งบประมาณอยู่ดีมีสุข	ร้อยละ
1) อำเภอเมืองระยอง	45	6,400,463	16.25
2) อำเภอแกลง	96	6,002,492	15.23
3) อำเภอบ้านค่าย	90	5,836,560	14.81
4) อำเภอปลวกแดง	44	2,550,000	6.47
5) อำเภอบ้านฉาง	54	4,389,085	11.14
6) อำเภอวังจันทร์	13	6,263,000	15.90
7) กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา	34	4,055,400	10.29
8) กิ่งอำเภอเขาชะเมา	52	3,903,000	9.91
รวม	428	39,400,000	100.00

1.7 จังหวัดระยองได้แจ้งให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขว่า เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดระยองประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก และมีปัญหาเรื่องประชากรแฝงที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมสูง ทำให้การคิดรายได้ประชากรเฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงตามไปด้วย งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจึงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของจังหวัดระยอง

นอกจากนั้น ยังได้รับทราบปัญหาในพื้นที่กิ่งอำเภอเนินขามเกี่ยวกับผลกระทบจากการปล่อยน้ำทิ้งของโรงงานอุตสาหกรรมนอกพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม และกิ่งอำเภอเขาชะเมาเกี่ยวกับความต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ซึ่งคณะกรรมการได้มอบหมายให้อุตสาหกรรมจังหวัดระยอง (นายชูชัย ลินธุวรงค์) เข้าไปช่วยเหลือและตรวจสอบแก้ไขปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงอุตสาหกรรมทราบโดยด่วน

ในการนี้ คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระยะต่อไปว่า หลักการคือการพึ่งพาตนเองได้ โดยการใช้ปราชญ์ชาวบ้านของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน และวิทยากรเข้ามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนแนวคิดในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นการพัฒนาให้มีการต่อยอดไปเรื่อยๆ เพื่อสร้างรายได้เสริมและผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อไป

2. คณะกรรมการได้เยี่ยมชมหมู่บ้านภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด จำนวน 2 หมู่บ้าน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

2.1 บ้านชน หมู่ที่ 5 พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเล โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข 1 โครงการ คือโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ประกอบอาชีพให้กับประชาชน ซึ่งมีผู้ใหญ่บ้านบ้านชน (นายฉลอง ปั่นทอง) เป็นผู้นำและเป็นปราชญ์ชาวบ้านในการพัฒนาชุมชนและสร้างความสามัคคีของกลุ่มชาวบ้านต่างๆ ภายในชุมชนให้เกิดเป็นพลังความเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน ทั้งนี้โดยผู้นำมีแนวคิดหลักในการพัฒนาชุมชน 3 ประการด้วยกัน คือ 1) การสร้างความสามัคคีในชุมชนให้เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) การเข้ามาเป็นผู้นำชุมชนจำเป็นต้องมีการเสียสละโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก 3) การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการประกอบอาชีพจำเป็นต้องดำเนินการจัดสรรผลประโยชน์ตอบแทนที่เกิดขึ้นได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2.2 บ้านจำรุง หมู่ที่ 7 เป็นชุมชนที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการพัฒนาและเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่นๆ ในการเยี่ยมชม เพื่อศึกษา คูงาน กิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนและผู้สูงอายุ กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้านการเกษตร กลุ่มธนาคารขยะและสิ่งแวดล้อม กลุ่มที่ฝึกชุมชนโฮมสเตย์ ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มพัฒนาอาชีพ กลุ่มวิทยุชุมชน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มธนาคารชุมชนบ้านจำรุง กลุ่มแปรรูปผลผลิต และเครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านจำรุง เป็นต้น ทั้งนี้ผลจากการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชนในการร่วมคิดร่วมทำร่วม

/แก้ไข.....

แก้ไขปัญหาก็ทำให้การจัดทำแผนชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาคือความยากจนและปัญหาทางสังคมได้อย่างตรงเป้าหมาย อันนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่ายให้กับครัวเรือน ทั้งนี้มีผู้ใหญ่บ้านบ้านจำรุง (นายชาติชาย เหลืองเจริญ) เป็นผู้นำและเป็นปราชญ์ชาวบ้านในการพัฒนาชุมชนและสร้างความสามัคคีของกลุ่มต่างๆในชุมชนให้เข้มแข็ง การรณรงค์ปลูกพืชผักปลอดสารพิษ การส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรเพื่อจำหน่าย และการฟื้นฟูชีวิตท้องถิ่น รวมถึงการส่งเสริมให้มีการนำวิสาหกิจมาเข้ามาในชุมชนเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน

3. ผลการติดตามเยี่ยมชมกลุ่มผู้ประกอบการด้านงานส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) จำนวน 1 กลุ่ม โดยสรุปประเด็นสาระสำคัญได้ ดังนี้

3.1 กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานกระจูด บ้านมาบเหลาชะโอน เริ่มจัดตั้งกลุ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยการส่งเสริมฝึกอบรมเพิ่มทักษะจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นต้นกำเนิดแห่งวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นกระจูด ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 66 คน รายได้โดยเฉลี่ย 4,000-6,000 บาทต่อคนต่อเดือน โดยได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและได้รับการจัดระดับผลิตภัณฑ์ 4 ดาว ทั้งนี้กลุ่มมีความต้องการด้านการส่งเสริมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด ทั้งในเรื่องของรูปแบบผลิตภัณฑ์และเทคนิคการจักสาน ซึ่งได้ขอให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) และอุตสาหกรรมจังหวัดจัดทีมวิทยากรและผู้ประกอบการเข้ามาช่วยเหลือเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต่อไป พร้อมทั้งให้ประสานขอความช่วยเหลือและส่งเสริมการพัฒนาอาชีพจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโนนิต ปั่นเปี่ยมรักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานรัฐมนตรี

โทร. 02 202 3102

โทรสาร 02 202 3261